

El 42% dels càncers en homes a Espanya, i el 26% en dones, es poden evitar

L'OMS preveu més casos a causa de l'obesitat i el sedentarisme els pròxims anys

JOSÉP CORBELLA
Barcelona

El 42% dels càncers que s'han diagnosticat en homes a Espanya, i el 26% dels que s'han diagnosticat en dones, es podien haver evitat, segons un estudi de l'Agència Internacional d'Investigació del Càncer (IARC) i l'Organització Mundial de la Salut (OMS) publicat ahir a *Nature Medicine*. Es tracta del primer estudi que analitza a escala global quants casos de càncer es deuen a factors de risc prevenibles. Els resultats, presentats amb motiu del dia mundial del Càncer, que se celebra avui, mostren que les causes ambientals del càncer varien segons els països i que l'impacte és diferent en homes i dones.

Malgrat que s'està registrant un descens del tabaquisme que fa preveure una reducció de càncers, s'espera un augment de casos deguts a l'obesitat i al sedentarisme els pròxims anys, va informar a la roda de premsa André Ilbawi, director del grup de control de càncer de l'OMS i coautor de la investigació.

Les noves dades "empoderen les comunitats, ja que aportaren informació sobre què causa el càncer" en cada col·lectiu, va declarar Ilbawi. "Les estratègies de prevenció de talla única no són suficients; són essencials estratègies a mida per reduir l'impacte del càncer", va afegir Isabelle Soerjomataram, subdirectora de la unitat de vigilància del càncer de l'IARC, que ha liderat la investigació.

L'estudi, basat en dades del 2022 de 185 països, ha analitzat l'impacte de 30 factors ambientals que tenen una relació provada de causa-efecte amb el càncer. Inclouen, entre d'altres, contaminants de l'aire, infeccions, rajos ultraviolats i tòxics en entorns laborals. A escala global, 7,1 milions dels casos de càncer diagnosticats el 2022 eren preve-

ISSARAWAT TATTONG / GETTY

Prop d'un 10% dels càncers de mama que es diagnostiquen a Espanya són per causes evitables

nibles, cosa que suposa un 38% de tots els diagnòstics de càncer, que van pujar als 18,7 milions.

Tres classes de tumors sumen si fa no fa la meitat dels càncers que es poden prevenir: els de pulmó (causats majoritàriament per tabaquisme o per contaminants de l'aire), estómac (pel bacteri *Helicobacter pylori*, que es cura amb fàrmacs) i cervix (pel virus del papil·loma, que es prevé amb una vacuna).

En el cas d'Espanya, la principal causa evitable de càncer és el tabaquisme, tant en homes (en qui és responsable del 28,5% de tots els càncers) com en dones (en què el percentatge és del 9,9%). A més de causar la majoria dels càncers de pulmó, el tabac també causa una proporció sig-

nificativa dels càncers de pàncrees, bufeta, ronyó i leucèmies, entre d'altres.

En dones, la següent causa evitable de càncer a Espanya és l'excess de pes, responsable del 5,8% dels casos de càncer, principalment de mama (amb 2.655 diagnòstics a l'any, o un 7,6% de tots els càncers de mama) i d'úter (amb 1.849 diagnòstics, o un 27,6% del total). Al tercer lloc de les causes evitables en dones hi ha les infeccions, responsables del 5,5% dels casos de càncer en dones, majoritàriament de cervix (pel virus del papil·loma) i d'estómac (pel bacteri *Helicobacter pylori*).

En homes, el consum excessiu d'alcohol se situa com la segona causa evitable de càncer després del tabac, amb 7.857 diagnòstics evitables a l'any per aquesta

A escala mundial el 38% dels tumors es deuen a factors de risc que es poden prevenir

causa (o un 5,2% de tots els càncers). En tercer lloc hi ha les infeccions, amb 7.432 casos (5,0% del total), la majoria per *Helicobacter pylori* (càncer d'estómac) i pels virus de les hepatitis B i C (causants de càncer de fetge, i que es poden prevenir amb vacunes, en el cas de l'hepatitis B, i curar amb fàrmacs, en el cas de l'hepatitis C).

Aquests percentatges "són xifres que poden canviar; el principi que els podem reduir al 0% no és cap somni", va declarar André Ilbawi, de l'OMS, a la roda de premsa. "Ofereim als governs i a les persones informació per ajudar a prevenir molts casos de càncer abans que sorgeixin".

Isabelle Soerjomataram, de l'IARC, va posar l'exemple d'Austràlia, que "és molt a prop d'eliminar el càncer de cervix" gràcies a la vacunació del papil·loma. També va recordar que "els impostos sobre el tabac han reduït el tabaquisme en poc temps en països com França o Sud-àfrica; els programes de prevenció del càncer tenen un impacte; és una qüestió d'inversió i de voluntat política".

Biòpsia líquida per a càncer de pulmó

■ Catalunya ha incorporat la biòpsia líquida al tractament del càncer de pulmó a la xarxa sanitària pública, segons ha informat el Departament de Salut amb motiu del dia mundial del Càncer. La prova consisteix en una anàlisi de sang que permet analitzar material genòmic procedent del tumor. El resultat permet decidir el tractament idoni per a cada pacient a partir del perfil genòmic del tumor, informa a *La Vanguardia* Enriqueta

Felip, cap de tumors toràcics al Campus Vall d'Hebron, des d'on es coordina el programa de biòpsia líquida per a càncer de pulmó de Salut. Ara per ara la prova està indicada únicament per a pacients amb metastasi en qui no ha estat possible obtenir una mostra del teixit tumoral per a l'estudi genòmic. Uns dos-cents pacients de tot Catalunya s'han beneficiat de la prova des que es va introduir fa un any.